

دست‌هایی که مهربانی می‌کارند

از سال ۱۳۶۹ هر سال در آستانه عید نوروز و بهار طبیعت، مردم مهربان و نیکوکار کشور ما هم‌زمان با هفته احسان و نیکوکاری در ۱۴ اسفند ماه باران مهربانی و عطوفت خود را بر سر نیازمندان و مستحقان شهرشان می‌بارند ...

ایسنا/آذربایجان شرقی از سال ۱۳۶۹ هر سال در آستانه عید نوروز و بهار طبیعت، مردم مهربان و نیکوکار کشور ما هم‌زمان با هفته احسان و نیکوکاری در ۱۴ اسفند ماه باران مهربانی و عطوفت خود را بر سر نیازمندان و مستحقان شهرشان می‌بارند و دست نوازشی بر سر کودکان بی پناه می‌کشند و در حد توان به آنان کمک می‌کنند.

احسان و نیکوکاری و نیکی به هم نوع به اتفاق نظر همه مردم کاری بسیار ارزشمند و نیاز مبرم هر جامعه ای است. در دین مبین اسلام، نیکی به دیگران بسیار توصیه شده و آیات و احادیث بسیاری در این زمینه وجود دارد. وقتی که گفته می‌شود کسانی که در پی حل مشکلات دیگران هستند، از ایمنی یافتگان قیامت اند و یا این که تا زمانی که مومن در پی یاری فرد دیگری است خداوند در پی یاری اوست، دیگر جایی برای بحث باقی نمی‌ماند.

این روزها با توجه به برخی مسائل و شرایط سخت و تلخ جامعه، وضعیت نابسامان اقتصادی، تهاجم‌های فرهنگی و سیاست‌های غلط جامعه، همه درگیر و گرفتار زندگی عادی خود هستند. مشکلات روز به روز بالا می‌رود و اعصاب و روان مردم حساس‌تر و ضعیف‌تر می‌شود و مردم به سختی گذران زندگی خود می‌کنند. همه این مسائل باعث می‌شود که مردم فرصتی برای اندیشیدن به زندگی غیر خود نداشته باشند، کسانی که نیازمندان واقعی جامعه اند روز به روز نیازمندتر شوند و دستی نباشد که به آن‌ها یاری برساند.

اما در همین جامعه ما افرادی هم هستند که در پی حل مشکلات هم‌نوعان خود هستند و تا مشکلی از آن‌ها برطرف نکنند و گردورت و غمی از چهره نیازمندان نزدایند، آرام و قرار نمی‌یابند و زندگی خود را به شیوه ای قرار می‌دهند که بتوانند بخشی را هم به نیازمندان اختصاص دهند و یاریگر سختی‌های زندگی آن‌ها باشند.

در روزهای آخرین سال در حالی که لحظه به لحظه به سالی نو و زندگی جدید نزدیک‌تر می‌شویم و شیرینی این لحظات را به کام می‌کشیم، شاید برای کودکی که بضاعت مالی ندارد یا پدر و مادر خویش را از دست داده و یا گرفتار مریضی‌های صعب‌العلاج است، یا مردی که بیمار است و درآمدی ندارد، زنی که سرپرست خانوار است و بضاعتی ندارد، این روزها لحظات همچون شربت تلخی باشد که مجبور به چشیدن آن است.

در این روز به مناسبت روز احسان و نیکوکاری به سراغ چند تن است خیرین و نیکوکاران شهرمان رفتیم و پای صحبت آنان نشستیم.

در سال‌های خیلی دور یعنی حدود دهه 20 افراد خیر و نیکوکاری در سطح شهر تبریز به طور انفرادی اقدام به عمل خیر و دستگیری از مردم فقیر و بی‌پناه و نیازمند می‌کردند؛ از جمله این که با هزینه شخصی، شیر برداشت آب در سطح خیابان‌ها را ایجاد کردند. عده ای تحت عنوان هیئت حل اختلاف بازار و حل امور ورشکستگان به این کار اهتمام می‌ورزیدند. گروهی مدارس ملی مذهبی تاسیس کردند و فرزندان خانواده‌های فقیر و مذهبی در این مدارس بدون پرداخت هزینه ای به تحصیل پرداختند. برخی هزینه‌های ایجاد آسیاب گندم و تامین نان بینوایان را بر عهده می‌گرفتند و بعدها به علت فقر بسیاری از مردم، هزینه‌های انشعاب آب و برق مردم را تامین و به تسهیل امر ازدواج جوانان همت گماشتند. تا این که در پایان دهه 40 گروهی از خیرین با همت مرحوم حاج ستار زعفرانی اقدام به پایه‌گذاری منسجم و نظام‌مند موسسه خیریه حمایت از مستندان تبریز نمودند. در حقیقت عمر این خیریه به حدود هفتاد سال می‌رسد.

سیروس ناییب توتونچی، مدیرعامل خیریه حمایت از مستندان تبریز درباره این خیریه می‌گوید: این خیریه روی دو هدف اساسی تشکیل یافته است که یکی ساماندهی و جمع‌آوری متکدیان از سطح شهر و دومی رفع نیاز خانواده‌های نیازمند و آبرومند است. با گذشت زمان فعالیت روی این دو هدف افزایش یافته است و اکنون کمک به بیماران سرطانی، تهیه جهیزیه نوزادان، خرید مسکن برای نیازمندان، کمک به مقروضین مضطر و چندین کار دیگر هم به آن افزوده شده است. به این ترتیب فعالیت این خیریه با توجه به نیاز جامعه روز به روز بیشتر شده است.

او در مورد تاثیر نقش این خیریه در نام‌گرفتن شهر تبریز به عنوان شهر بدون گدا اظهار می‌کند: بیش از ۶۰ سال است که این

خیریه بر اساس جمع آوری متکدیان تشکیل یافته است و برای این امر و تحقق یافتن شهری بدون گدا کار فرهنگی نیاز است که از زمان قدیم و از ۵۰ یا ۶۰ سال قبل این کار به خوبی انجام یافته است. آن زمان تبریز یک شهر کوچک با ۲۵۰ یا ۳۰۰ هزار نفر جمعیت بوده و افراد این خیریه تا حدودی به آسانی توانسته اند این کارهای فرهنگی و تبلیغات فرهنگی را پیش ببرند که کسی به متکدیان پولی ندهد و اگر فردی واقعا نیازمند بود، او را به این خیریه معرفی و راهنمایی کنند تا در آن تحت پوشش قرار گیرند. اغلب اعضای خیریه عضو هیئت امنای مساجد بودند و از طریق امامان جماعت مساجد تبلیغات برای فرستادن متکدیان به این خیریه را انجام می دادند.

او اضافه می کند: کار فرهنگی که کار زیربنایی و اصلی این خیریه است، آن زمان و در اوایل تاسیس به خوبی انجام یافته است. هرچند که ما در ادامه کارهای آن دوران فعالیت های بسیاری داریم ولی هنوز هم به کار فرهنگی بیشتر و تبلیغات بیشتر برای این کار نیاز داریم و باید این کارها استمرار پیدا کند و اگر کار فرهنگی استمرار نیابد، حاصل زحماتی که آن زمان کشیده شده است، کمرنگ تر می شود.

سیروس ناییبی ادامه می دهد: در این زمینه به حمایت صدا و سیما نیاز است تا در انجام کارهای فرهنگی ما را یاری کند و با پخش زیر نویس و یا تهیه فیلم ها و تیزرهای تبلیغاتی مردم را راهنمایی کند که به متکدیان پول نپردازند و آن ها را اگر نیاز واقعی دارند به این خیریه ارجاع دهند تا مورد تحقیق و بررسی قرار گیرند و اگر مستحق بودند، تحت پوشش قرار گیرند. چون بسیاری از تکدی گران معتاد هستند و یا نیازمند و مستحق نیستند و برخی هم این کار را به عنوان شغل برای خود انتخاب کرده اند.

او در خصوص خیریه های جدید بیان می کند: خیریه های جدید هم باید با توجه به نیاز جامعه قدم بردارند. اساس و ستون خیریه اعتماد است و باید اعتماد مردم را جلب کنند و وقتی که جلب کردند، آن را حفظ کنند.

او در مورد تعدد خیریه ها مطرح می کند: اگر خیریه ای واقعا خیریه باشد، برای جامعه نیاز است و اگر کارهایشان تخصصی باشد، می توانند بسیار خوب عمل کنند. بهتر است هر خیریه به طور تخصصی در یک رشته ای فعالیت کند تا مشکلات به طور اساسی حل شوند.

مدیرعامل خیریه حمایت از مستمندان تبریز می گوید: اگر در خیریه ها همکاری و مشارکت مردم نباشد، کارهای خیریه به هیچ وجه پیش نمی رود. مردم باید به خیریه اعتماد کنند و این اعتماد را ما باید به وجود بیاوریم و اگر نتوانیم آن را حاصل آوریم، نمی توانیم در این کار موفق شویم.

خیریه مهر رضوان از خیریه های نامدار و قدیمی تبریز است که از سال ۸۹ ثبت رسمی شده است. هدایت ملک نژاد اورنگی، موسس این خیریه درباره چگونگی تشکیل این خیریه می گوید: این خیریه در اصل از سال ۷۸ تحت عنوان جلسات قرآنی ولی عصر(عج) تشکیل یافته است. چندین سال به همین ترتیب ادامه پیدا کرد و سپس در سال ۱۳۸۹ رسمی شد و از فرمانداری برای این خیریه مجوز گرفته شد و حالا به عنوان خیریه مهر رضوان ثبت شده است.

او در مورد اهداف خیریه و جامعه هدف آن بیان می کند: جامعه هدف خیریه افراد بی بضاعت و کسانی که قادر به کار کردن نیستند، است. یک سری خانواده ها هستند که در آن ها پدر خانواده تا چندسال قبل کار می کرد ولی حالا یا فوت شده و یا در بستر بیماری است و زن خانواده هم نمی تواند مراقبت از بچه ها را رها کرده، دنبال کار برود.

او ادامه می دهد: ما ضمن این که از این افراد حمایت می کنیم و به آن ها حقوق می پردازیم و آذوقه آن ها را تهیه می کنیم، در جهت رفع نیازشان هم برای آن ها در خانه کار تهیه می کنیم مثلا اگر قالی بافی بلد باشند، برای آن ها لوازم قالیبافی و نخ آن را تهیه می کنیم و آن ها هم برای خود و گذران زندگی فرش می بافند و یا اگر کارهای دیگری را هم بتوانند در خانه انجام دهند ما از آن ها حمایت می کنیم تا این کار را انجام دهند و کم کم به خود کفایی برسند. هدف اصلی ما این است که در هر حال یک خانواده نیازمند را خودکفا کنیم.

ملک نژاد در مورد چگونگی شناسایی این افراد مطرح می کند: اغلب این افراد خودشان برای معرفی نزد ما می آیند و یا از طریق افرادی که ما را می شناسند به ما معرفی می شوند، بعد از معرفی و تشکیل پرونده، پرونده به دست گروه تحقیق می رسد و آن ها هم کارهای تحقیق و بررسی را انجام می دهند و سپس گروه تحقیق آن گزارش را به هیئت مدیره می برد و در هیئت مدیره این پرونده ها را شرح می دهند و به صورت ویدیویی یا از طریق عکس ها هیئت مدیره را از وضعیت خانواده پرونده مذکور مطلع می کنند. تمامی جلسات هیئت مدیره خیریه به صورت تصویری است. در جلسه، عکس و فیلم خانه ای که به آن رفته اند را پخش می کنند، وضعیت را به هیئت مدیره شرح می دهند و هیئت مدیره هم پرونده و جزئیات را بررسی می کند و در نهایت تصمیم می گیرد. اگر هیئت مدیره پرونده را تایید کرد، پرونده جزو پرونده های این خیریه می شود و به آن ها خدمات ارائه می

شود.

او اظهار می کند: یکی از کارهایی که ما در این خیریه انجام می دهیم و تا جایی که من اطلاع دارم در هیچ خیریه دیگری در ایران این کار انجام نگرفته است، طرح پشتیبانی عاطفی خیریه است. هر خیریه ای که جدید تاسیس می شود باید وجه تمایزی با دیگر خیریه ها داشته باشد و وجه تمایز ما همین پشتیبانی عاطفی است.

او ادامه می دهد: ما چند زن و مرد جوان حدود ۱۰ الی ۱۵ نفر را برای پشتیبانی عاطفی خانواده ها داریم. این افراد از طرف خیریه آموزش دیده اند تا با خانواده ها ارتباط داشته باشند.

موسس خیریه مهر رضوان اضافه می کند: از حدود هفت یا هشت سال قبل، برای هر خانواده ای که بچه دارند، اردویی ترتیب داده ایم و از طریق این اردو، خانواده ها و بچه هایشان را به این افراد پشتیبان وصل کرده ایم. این پشتیبان ها آن بچه ها را تحت حمایت گرفته اند و دائم با آن ها در ارتباط هستند. این ارتباط به صورت روزانه است مثل این است که خواهر یا برادران بچه ها هستند و فقط در جای دیگر زندگی می کنند و به طور مداوم با هم در تماس هستند. مردان پسرهای خانواده و خانم ها دخترهای خانواده را پشتیبانی می کنند. این پشتیبان ها تمام اطلاعات خانواده را در دست دارند که در درون خانواده ها چه می گذرد.

او می گوید: طرح پشتیبانی باعث شده است که ما به مشکلات درسی بچه ها پی ببریم. برخی این بچه ها در درس هایشان بسیار ضعیف هستند و مثلاً با این که در مقطع پنجم ابتدایی هستند یک ضرب و تقسیم ساده را بلد نیستند. جهت حل این مشکل، برای روزهای پنجشنبه طرح آموزشی در نظر گرفته ایم و انجام می دهیم. اکنون در خیریه ۲۰ معلم برای تدریس دروس به کودکان داریم که به صورت رایگان به بچه ها آموزش می دهند و یک مدرسه غیر انتفاعی در دست داریم که در آن این آموزش ها به صورت رایگان انجام می شود. پول ایاب و ذهاب این دانش آموزان هم از طرف خیریه پرداخت می شود و هم در مدرسه به آنها خوراکی و تغذیه داده می شود.

او می افزاید: اکثر این خانواده ها کسانی هستند که زیاد به آینده کودکان شان اهمیت نمی دهند و وقتی که می بینند پول ایاب و ذهاب را هم باید خود بپردازند، بچه هایشان را برای آموزش به مدرسه ما نمی فرستند و متأسفانه باید بگویم این افراد از لحاظ فرهنگی و فکری هم فقیر هستند.

ملک نژاد بیان می کند: گاهی از این پشتیبان ها به ما گزارش می رسد که دائم در منزل افراد، دعوای خانوادگی وجود دارد. برای رفع مشکلات خانوادگی و دعوای خانوادگی هم به این نتیجه رسیدیم که باید طرح پشتیبانی روانشناختی را هم راه اندازی کنیم. افرادی را که نیازمند پشتیبانی های این چنینی هستند، به خیریه دعوت می کنیم و این روانشناسان با آن ها صحبت می کنند تا مشکل شان برطرف شود.

او مطرح می کند: طرح تولد کودکان، طرح دیگر این خیریه است که ورق تازه ای به روی خیریه ما گشود. برای تولد کودکان بانی پیدا کردیم که مشتاقانه تمام هزینه های تولد از جمله هدایا را می پردازند. یکی از فنادی های شهر هم تمامی کیک های تولدهای بچه ها را به صورت رایگان به عهده گرفته است.

او درباره چگونگی برگزاری این تولدها می گوید: تولدها برای افراد ۵ تا ۱۸ سال است. برای سال اول، تولد را در خانه افراد می گیریم. جمعی از اعضای هیئت مدیره، بانی تولد و مدیرعامل مجموعه به اتفاق و به همراه وسایل تولد و هدایایی چون کفش و کاپشن و لباس های دیگر به منزل افراد می رویم و آن جا تولد را برگزار می کنیم. وقتی هم که به منزل افراد می رویم، از صاحبخانه اجازه می گیریم تا در خانه دوری بزنیم و حتی یخچال خانواده را هم نگاهی ببینیم تا ببینیم وضعیت واقعی خانواده چگونه است. برای این که در بعضی از خانواده ها سرپرست خانواده تا یکی دو سال قبل کار می کرد و این خانواده وضعیت، اسباب خانه و زندگی خوبی داشتند اما برای مثال دو سال است که درآمد این خانواده صفر شده است و اگر ما در ابتدا اسباب خانه را ببینیم متوجه نمی شویم که وضعیت واقعی خانواده ها چگونه است و شاید هم بد قضاوت کنیم ولی وقتی در خانه دوری می زنیم و برای مثال یخچال را نگاهی می اندازیم در آن جا است که وضعیت واقعی خانواده خود را نشان می دهد.

موسس خیریه مهر رضوان ادامه می دهد: تولدها به سال اول منتهی نمی شود بلکه تا ۱۸ سالگی بچه ها هر سال ادامه پیدا می کند. برای سال اول در منزل افراد برگزار می شود و از سال های بعدی در جایی بیرون از خانواده و به صورت چند نفری این تولدها برگزار می شود. یعنی تولد همه بچه های آن ماه را یک جا برگزار می کنیم. قبل از این که کرونا بیاید، تولدهای سال های دوم به بعد را در یکی از سالن های تولد تبریز برگزار می کردیم ولی اکنون دیگر این امکان وجود ندارد و ما در یکی از رستوران های شهر که برای یکی از اعضای هیئت مدیره است، این کار را انجام می دهیم.

او اظهار می کند: ما ادعا می کنیم تنها خیریه ای هستیم که مدیرعامل و اعضاء و چند تن از اعضای هیئت مدیره آن تمام خانه های افراد تحت پوشش را دیده اند و این امکان را طرح تولد برای مان فراهم کرد.

او می گوید: طرح تولد یک طرح خاص بود که مسیر خیریه را عوض کرد. ما خاطره هایی از این تولد ها داریم که خاطرات غم انگیزی را برای ما رقم زدند.

خیریه قلب های سبز از دیگر خیریه های موفق تبریز است که از سال ۸۳ فعالیت خود را شروع کرده و از کودکان مبتلا به سرطان و دانش آموزان مستعد کم بضاعت حمایت می کند.

احمد رحمانی قائم مقام این خیریه اظهار می کند: حدود ۳۰۰ یا ۴۰۰ نفر عضو خیریه داریم که در قالب تکفل و همکاری و یا از خیرین هستند. این خیریه علاوه بر اعضای عادی، ۱۵۶ نفر عضو هیئت امنا دارد که از جهت حقوقی کارها را پیش می برند.

او خاطرنشان می کند: این خیریه امانتدار اعتماد خیرین است و مبالغی که خیرین به خیریه می سپارند را به دست نیازمندان می رساند.

او درباره سختی کار در شرایط اقتصادی کنونی می گوید: وضعیت اقتصادی به طور مستقیم بر کار ما تاثیر می گذارد. نابسامانی اقتصادی باعث می شود روز به روز به تعداد مددجویان افزوده شود و کار ما نیز به همان اندازه بیشتر شود. وقتی وضعیت فرهنگی جامعه رو به افول می رود، اعتیاد و بزه ها افزایش می یابد و سرپرست خانوار دچار مشکل می شود، طبیعتاً مددجویان و کسانی که به حمایت نیاز دارند، افزایش می یابند، پس وضعیت اقتصادی و فرهنگی جامعه به طور مستقیم بر کار ما تاثیر می گذارد.

رحمانی ادامه می دهد: تعداد خیریه ها رو به افزایش است و به همان میزان هم روز به روز به تعداد مددجویان افزوده می شود. وضعیت اقتصادی و وضعیت فرهنگی کشور باید درست شود تا خیریه ها بتوانند به طور متمرکز تر فعالیت کنند.

او در مورد تاثیر تحریم ها بر کار خیریه مطرح می کند: هر چقدر که تحریم ها بر اقتصاد کشور تاثیر می گذارد، همان میزان در کار ما نیز تأثیرگذار است. تحریم ها باعث می شوند اشتغال ایجاد نشود و برخی مواقع سیاست های غلط اقتصادی باعث بیکاری مردم می شود و باعث می شود که بازار اشتغال با مشکل مواجه باشد و همه این ها دست به دست هم می دهد تا تعداد بیشتری از جامعه محروم بماند و زیر خط فقر و نیازمند کمک باشند.

او درباره تاثیر کرونا بر سختی کار خیریه ها بیان می کند: وقتی قشر ضعیف جامعه که در تهیه اسباب معیشت خود مانده اند، دچار بیماری کرونا می شوند با هزینه گزافی که برای درمان آن وجود دارد، نیازهای مددجویان هم بیشتر می شود و خیریه ها هم مجبورند با منابع مالی محدود تعداد بیشتری را مورد حمایت قرار دهند و ای کار را سخت تر می کند.

قائم مقام خیریه قلب های سبز در خصوص چگونگی آمارگیری از افراد مستعد می گوید: بعضی ها خود نزد ما می آیند و خوداظهاری می کنند. مثلاً در مورد دانش آموزان مستعد بی بضاعت دیده می شود که سرپرست خانواده شان فوت شده یا زندانی است و یا شرایطی وجود دارد که کودکان مجبور به کارند و نمی توانند ادامه تحصیل دهند. در این صورت پرونده تشکیل می شود و گروه تحقیق ما بازدید محلی و یک سری مصاحبه انجام می دهد و اگر شرایط آنها با شرایط و قوانین خیریه ما مطابق باشد به عنوان مددجو تحت حمایت خیریه قرار می گیرند. برخی دیگر از مددجویان از طریق فرمانداری به ما معرفی می شوند و یا خیرین خیریه آن ها را به ما معرفی می کنند. پروسه تحقیقاتی ما برای همه این افراد یکسان است.

او می افزاید: در شناسایی کودکان سرطانی هم وقتی مشخص شد که کودکی مبتلا به سرطان بوده و در بیمارستان بستری است تشکیل پرونده انجام می شود. ما با بیمارستان کودکان تبریز در ارتباط هستیم و در آنجا هر کس نیازمند کمک باشد از او حمایت می کنیم. البته در ایران هر کودکی که مبتلا به سرطان باشد و در بیمارستان بستری باشد تمامی هزینه های آن ها توسط خیریه پرداخت می شود. تعدادی مددجو هم هستند که در دوران کرونا نیازمند مراقبت های بهداشتی خاص و لوازم بهداشتی همچون ماسک هستند که به این موارد هم ورود کرده و کمک می کنیم و مواردی هم پیش می آید که خانواده های کودکان مبتلا به سرطان از لحاظ معیشتی دچار مشکل می شوند، به آنها هم در حد توان و بر اساس چهارچوب سازمانی کمک می کنیم.

او مطرح می کند: آمار دقیقی از مددجویان تحت حمایت این خیریه در دست نیست زیرا متغیر هستند و وقتی کودکی درسش را تمام می کند و یا ترک تحصیل و ازدواج می کند از حیطه حمایتی خیریه خارج می شود ولی به طور کلی تعداد مددجویان ما بین ۳۰۰ الی ۴۰۰ نفر متغیر است.

رحمانی می گوید: مجوز خیریه قلب های سبز، حوزه شهرستان تبریز است اما مواردی هم پیش می آید که از بستن آباد یا سراب از شهرهای دیگر درخواست کمک می شود. اگر شرایط آن ها حاد باشد و اعضای هیئت مدیره اگر صلاح بدانند، به آن ها هم خدمات ارائه می کنیم.

او بیان می کند: تاثیر خیریه ها در جامعه قابل نقد است. برای ساماندهی خیریه هایی که اکنون فعال هستند، همت اساسی نیاز است. مسلماً با افزایش تعداد خیریه ها باید تعداد نیازمندان کاهش یابد ولی متأسفانه دیده می شود که خیلی ها منسجم عمل نمی کنند و روز به روز به تعداد مددجویان و نیازمندان افزوده می شود. باید بیشتر روی شبکه سازی خیریه ها متمرکز شویم تا خیریه ها بیشتر با هم تعامل داشته باشند. اگر این گونه باشد به نتایجی بهتر از این دست پیدا می کنیم اما چون متأسفانه خیریه ها به صورت سنتی عمل می کنند و نهاد بالادستی هم در این حوزه ضعیف عمل می کند، ارتباط بین خیریه ها ضعیف است. اگر این ارتباط بیشتر شود و داده ها در یک دیتابیس جمع آوری شود، بهتر جواب می دهد. از نظر من وضعیت خیریه ها راضی کننده نیست و باید بیشتر روی بحث حمایت و هماهنگی خیریه ها کار شود. تعداد خیریه ها زیاد شده است که کم کم حس رقابتی بین آن ها ایجاد می شود در حالی که نیت همه آن ها خیر است. نظمی که باید در اول کار و هنگام صدور مجوز پایه گذاری میشد، نشده است و یک سری مشکلات پیش آمده که قابل حل است و می توان با برنامه منظم، مدون و هماهنگی این ها را حل کرد و بهتر عمل کرد.

علاوه بر خیریه های سابقه دار تبریز، به سراغ چند خیریه جوان و تازه تاسیس تبریز رفتیم و درباره انگیزه کار و اهداف شان گفت و گو کردیم.

۱۵ مرداد سال ۹۶، جمعی از دانشجویان شهر تبریز، کمر همت بستند تا با تشکیل گروهی خیرخواهانه و خودجوش، تحت عنوان «نگاه خدا»، امید را به روح هموطنان شان تزریق کنند و باری از روی دوش هم دیگر بردارند. ایده اولیه تشکیل این گروه توسط محمد زینالی نامدار با سهم شدن در تهیه ی سبدهای غذایی که توسط دوست ایشان انجام می شد، صورت گرفت.

محمد زینالی نامدار، موسس خیریه جوان و نوپای نگاه مهربانی می گوید: با ایجاد گروهی در فضای مجازی و گردهم آبی جمعی از خیرین بزرگوار، فعالیت های این گروه به صورت جدی شروع شد. تهیه سبدهای غذایی اولین فعالیت خدایسندانه گروه ما بود.

او ادامه می دهد: با آغاز مهرماه، این محبت گسترده تر شد و تعداد ۳۸۰ پک لوازم تحریر و تعدادی کفش و لباس مدارس به دانش آموزان تبریزی اهدا کردیم و آموزش و پرورش ناحیه یک تبریز هم با تقدیرنامه ای از گروه نگاه خدا قدردانی کرد. خیرین نگاه خدا گاهی هم سر به خانه سالمندان می زدند تا دنیا را از زاویه دیگر بنگرند و شنونده ی قصه روزگارشان باشند. این دیدارها ساده بود اما امیدبخش برای دل پر درد آنان.

او اظهار می کند: با عنایت خداوند، سال ۹۷، سال پربرکتی برای نگاه خدا بود. نگاه خدا برای دو نوعروس، یخچال فریزر و اجاق گاز تهیه کرد و در طول سال ۹۷، توفیق آزادسازی سه زندانی را داشت. ثمره ی این فعالیت، تجلیل از نگاه خدا در مراسم گلریزان ۹۷ و پخش مصاحبه با جناب آقای محمد زینالی نامدار، در شبکه استانی سهند بود. دانشگاه سراسری تبریز هم کمال قدردانی را از این حرکت داشت.

زینالی اضافه می کند: در اواخر این سال، با برگزاری جشنواره در دانشگاه شهید مدنی تبریز، فرصتی برای نشر مهربانی های نگاه خدا ایجاد شد که نتیجه زحمات آن، خرید یک دستگاه یخچال برای یک زوج جوان آبرومند بود. خیرین گروه نگاه خدا در رمضان سال ۹۸، با برگزاری افطاری، خانواده هایی را مهمان سفره میهمانی خدا کردند و در روزهای سرد سال، با خرید ۳۰ عدد کاپشن برای کودکان، گرمابخش دل هایشان بودند.

او می گوید: خیرین نگاه خدا در سال ۹۹، سعی کردند راه حضرت علی (ع) را ادامه دهند و برای چندین خانواده آبرومند، سبدهای غذایی تهیه کردند. با دستن بخشنده ی خیرین عزیز، هزینه های درمانی چند کودک مانند هزینه گفتاردرمانی، کاردرمانی و هزینه داروهای قلب، تغذیه و هزینه عینک چند کودک پرداخت شد.

او مطرح می کند: اواسط سال ۹۹، این خیریه مجوز فعالیت در حوزه کودکان بی سرپرست را از سازمان ورزش و جوانان کسب کرد و این خیریه با مدیریت محمد زینالی نامدار به ثبت رسید و نام گروه به «موسسه مردم نهاد نگاه مهربانی» تغییر کرد.

موسس خیریه نگاه مهربانی خاطرنشان می کند: فعالیت خیریه نگاه مهربانی، انجام امور خیریه در زمینه های پزشکی، درمانی، خدماتی، تحصیلی، رفاهی و صرفاً در جهت حمایت از کودکان بی سرپرست و کم بضاعت می باشد. نگاه مهربانی تبلوری از

ایفای نقش مشارکت دانشجویی و مردمی در جامعه است. با لطف خداوند، نگاه مهربانی از زمان دریافت مجوز رسمی فعالیت، توانسته ۱۵ کودک را تاکنون تحت حمایت همه جانبه قرار دهد.

خیریه نوپای دیگری به نام نوال به تازگی در این شهر جوانه زده و کمر همت به شاد کردن دل کودکان بی بضاعت بسته است. نوال که کمتر از دو سال است پا گرفته، توانسته دل قریب به ۲۰۰ نفر از کودکان و خانواده هایشان را به طریق متفاوت تری شاد کند و سنگینی بار فقر و غم را تا حد توان از قلب آن ها بردارد. امید جباری موسس این خیریه جوان می گوید: اردیبهشت سال ۹۹ برای یک خیریه به بهزیستی دعوت شده بودم که برای بچه ای تولد ساده ای گرفته بودند. آن جا جرعه ای در ذهن من زده شده که من هم می توانم چنین کار و جریانی راه بیندازم که برای بچه های بی بضاعت تولد بگیریم.

او اضافه می کند: چند روز بعد، در روز میلاد امام حسن(ع)، آماری از بچه های بی بضاعت مناطق پایین شهر گرفتم که متولد اردیبهشت ماه بودند. این قضیه را در فضای مجازی منتشر کردیم و مقداری پول جمع شد، یکسری هدایا گرفتیم و تعدادی کیک سفارش دادیم و مراسم تولد را برگزار کردیم. از همان ابتدا به نیت امام رضا(ع) هرماه برای هشت کودک بی بضاعت تولد می گیریم. البته گاهی تعداد تغییر می کند و به ۹ و گاه به ۱۲ یا ۱۴ کودک هم می رسد.

او بیان می کند: از اردیبهشت ۹۸ این کار پیش رفته و ادامه داشته است و در دوران سخت کرونایی هم با رعایت پروتکل های بهداشتی این کار را انجام داده ایم.

جباری اظهار می کند: من و اعضای قریب به ۴۰ نفری نوال سعی کرده ایم در کنار این جشن های تولد، کارهای فرهنگی هم انجام دهیم که یکی از آن ها گرمی داشت یاد و خاطره شهدای مدافع حرم است. هرماه به نیت یک شهید قاب عکسی از شهید مذکور را در کنار هدایای دیگر به کودکان اهدا می کنیم. دلیل این که از شهدای مدافع حرم یاد می کنیم، این است که نسلی بودند که با ما زندگی کرده اند و تا حدودی حضورشان را درک کرده ایم. شاید شهدای دفاع مقدس، زرق و برق هایی که امروزه وجود دارد را ندیدند ولی شهدای مدافع حرم همه را دیدند، از همه آن ها دل کنند و رفتند. هدف از این کار اول زنده نگه داشتن نام و یاد شهدا به امر رهبر انقلاب و دوم این است که بچه ها بدانند این آرامش و امنیت که امروز دارند، چگونه حاصل شده است.

او ادامه می دهد: در کنار این، کتاب مهمان خدا را که برگرفته از کتاب سلام بر ابراهیم یک و دو است و زندگی نامه شهید ابراهیم هادی است، به کودکان هدیه می کنیم. این کتاب شامل چندین داستان کوتاه در مورد مسائل مختلف چون نیکی به پدر و مادر، حق الناس و ... برای بچه ها است. سعی کرده ایم در کنار تولد و دادن هدیه های مختلف، کارهای فرهنگی این چنینی هم داشته باشیم البته تاجایی که تولد از حالت عادی خود خارج نشود.

او درباره روند تولد می گوید: برای تولد، هرماه یکی از کافه های شهر رزرو می شود و کودکان به همراه پدر یا مادرشان به آن جا دعوت می شوند. در مراسم با بچه ها صحبت می کنیم، اگر تولد در مناسبت خاصی برگزار شده باشد، در مورد آن مناسبت خاص صحبت می کنیم، توضیح می دهیم و مسابقه برگزار می کنیم. مثلا در مناسبت هایی مثل روز پدر و مادر سعی کرده ایم به گونه ای عمل کنیم تا قدردانی از پدر و مادرها و نیکی به آن ها از همین سن برایشان گوشزد شود.

موسس خیریه نوال مطرح می کند: ما نمی دانیم سطح فرهنگی خانواده ها چگونه است و نمی دانیم که یک خانواده آموزش احکام را به بچه ای که تازه به سن تکلیف رسیده، داده یا نداده است. برای همین سعی می کنیم که این مسائل را در حد توان برای کودکان آموزش دهیم.

او می گوید: هدف ما این است که از کودکان کم برخوردار چه از نظر اقتصادی، چه فرهنگی و چه مذهبی حمایت کنیم و در کنار بحث تولد از لحاظ درسی، آموزشی، فرهنگی و مذهبی هم تا حد توان به آن ها کمک کنیم.

او در مورد برنامه های آینده نوال بیان می کند: در برنامه مان داریم که برای بچه ها کلاس های تقویتی درسی و کلاس های قرآن برگزار کنیم. این تولدها نقطه آشنایی ما با خانواده ها است و ارتباط ما با این خانواده ها به همین جا ختم نمی شود.

جباری می افزاید: برای نه نفر از پسران ۸ تا ۱۲ سال سفر مشهد در نظر گرفته ایم و بودجه آن را هم فراهم کرده ایم و در عید نوروز عازم هستیم و اگر بودجه به اندازه کافی جمع شود، هرچند ماه یک بار می توانیم این کار را تکرار کنیم.

او می گوید: برنامه های رفتن به سینما، پارک، موزه، نمایشگاه های فرهنگی، سرزدن به خانواده های شهدا و رفتن به اردوهای کوتاه مدت از دیگر برنامه های ما برای ارتباط گیری بیشتر با خانواده ها است تا مشکلات شان شناسایی شود و درصدد حل آن

ها در حد توان برآییم.

او معتقد است خیریه نوال نهالی است که تازه پا گرفته و اعضای آن هنوز نتوانسته اند تمام برنامه های مدنظرشان را پوشش دهند ولی امید دارند و تلاش می کنند که بر تن همه آن ها جامه عمل بپوشاند.

در مجال تهیه این گزارش فرصتی نشد تا با تمام خیریه های استان مصاحبه کنیم، خیریه هایی که به واسطه فعالیت های آن ها، تبریز، شهر بدون گدا شده و مشکلات زیادی از دوش خانواده های بی بضاعت استان برداشته شده است، ولی مردم آذربایجان شرقی همواره قدردان تمامی نیک اندیشان و نیکوکاران هستند.

در این وانفسای روزگار که نابسامانی بر سامانش مستولی یافته است، لبخندی می تواند اثرگذار خوبی در جهت بهبود وضع جامعه باشد؛ آن را دریغ نکنیم